

Twentse Post

MAANDBLAD VOOR CULTUUR EN GESCHIEDENIS

BEELDENDE KUNST, STREEKTAAL, NAAM- EN VOLKSKUNDE

nr. 12

DEC. 1972

11^e jrg.

DOOR DE JAREN HEEN zijn er altijd mensen geweest, die hebben getracht om met behulp van penseel of tekenstift de schoonheid van een landschap en de aantrekkelijkheid van een dorps- of stadsgezicht van een dorps- of stadsgezicht te vereeuwigen.

Inzage van het fraaie platenboek „Het Kabinet van Twentse gezichten” (samengesteld door drs. A.L. Hulshoff, directeur Rijksmuseum Twente, 1971) levert een boeiende terugblik op landschap, mensen, woonplaatsen en huissteden in lang vervlogen eeuwen.

Zo'n terugblik leert tevens, hoe snel het uiterlijk van een omge-

ving verandert door groei van de bevolkingskernen, gewijzigde opvattingen in de architectuur, moderne bouwmaterialen en nieuwe eisen op het gebied van wonen, werken en ontspannen.

Weliswaar biedt de fotografie sedert de vorige eeuw de mogelijkheid, de wereld om ons heen van dag tot dag in scherpe beelden vast te leggen, zij kan niet de charme en ontroering vervangen die door de landschapsschilder- of tekenaar wordt overgebracht op het schilderslinnen of het tekenpapier.

Tot degenen, die wekelijks op pad gaan om de mooie plekjes van Twente in tekening te brengen, behoort ook de 56-jarige Hengeloër Jo Niks. Op 20-jarige leeftijd raakte hij in de ban van de boerderij-tekeningen van architect Jan Jans uit Almelo, die hij destijds via het Volkshogeschoolwerk in Bakkeveen (Fr.) nader leerde kennen. Dit leidde tot een regelmatig contact, waarbij Jo Niks zich de beginselen van de tekenkunst eigen maakte. Na de 2de wereldoorlog ontwikkelde hij zich verder tot een vaardig

portret- en landschapsschilder. Hij is promotor van een portrettekenclub te Hengelo, die reeds ver voor de laatste wereldoorlog is ontstaan. Elke maandag komt de club, die circa vijftien leden telt, bijeen in de School voor Scheppende Handen in de Twentse metaalstad. Geïnteresseerden kunnen zich voegen bij de heer J. Niks, C. Evertsenstr. 3 Hengelo.

Jaarlijks legt Jo Niks vele landschappelijke impressies vast. Bovenstaande tekening van zijn hand toont de katerstede van de fam. Huuskes in de buurtschap 'Het Hesseler' bij Borne (op de grens van de gemeenten Hengelo-Weerselo). De schets dateert uit 1968. In de daarop volgende jaren is het betrokken boerderijtje verkocht, afgebroken en gedeeltelijk opgenomen in een ter plaatse nieuw gebouwde burgerwoning.

De tijd schrijdt voort en wist het oude uit.

Dank zij de liefhebberij van Jo Niks rest ons nog het bovenstaande stemmingsbeeld.

Twentse Post

Hoofdredakteur: J.W.M. GIGENGACK
Drukkerij, Redactie en Administratie:
TWENTSE POST, Beekstr. 5, Hengelo (O.)
Telefoon: 17987 - Postgiro: 820018
Leesgeld f 3.75 per half jaar. Los nr. 75 ct.
Advertentie-tarieven op aanvraag. Copyright Uitg.

«de scultecia de Twentia»

Reeds voordat de GRAAF VAN GOOR door de bisschop werd afgezet (1248), was er in Twente een SCHULTUS (schout) werkzaam, met welke term een rechterlijk ambtenaar werd aangeduid. Waarschijnlijk vergde de ambulatoire rechtspraak te veel tijd van de graaf, zodat hij zich genoodzaakt zag een assistent aan te trekken. Nog tot in de 14de eeuw hebben de schouten (later drosten genaamd) ten behoeve van de rechtspraak hun ambtsgebied rondgereisd; ⁶⁰).

In 1207 wordt — in volgorde voorafgaande aan een zekere Gerardus, 'burggrave van Goor' [een titel, die nimmer voor een heer van Goor werd gebruikt en daarom vermoedelijk op een borgman betrekking heeft] — voor het eerst genoemd als schout van Twente FREDERICUS VAN ARNETHE ⁶¹).

Volgens de streekhistoricus W.H. Dingeldein woonde hij in de 'Oornderhoek' in de marke Lemselo; [Het land van de Dinkel; blz. 172]. Het Schattingsregister van Twente uit 1475 vermeldt in de marke Lemselo het thans onbekende erve Arending.

'Arend' wordt in het Twents uitgesproken als 'aornd'. Van dit laatste woord is 'Arne[n]th[el]' mogelijk een meer of minder geslaagde spelling.

Ook in navolgende jaren komen we de naam van deze schout tegen; ⁶²). In 1262 schonk Fredericus de Arreth (?junior) tezamen met een burger uit Oldenzaal enkele boerderijen bij Ootmarsum en Oldenzaal aan het Duitse Huis te Utrecht, stellig ten behoeve van de stichting van een Commanderie te Ootmarsum; (zie vorige nummer TP, blz. 44).

Verschillende taken, die voorheen behoorden tot de plichten van de bisschoppelijke voogdgraaf, zullen vanaf de 2de helft van de 13de eeuw zijn opgedragen aan de schout. Ook in militaire zaken verving hij — waar mogelijk — de afgezette vasal, zoals uit later te vermelden gebeurtenissen nog zal blijken.

W.J. Formsma, die in de dertiger jaren het Oud-archief Goor heeft geordend en geïnventariseerd, merkt op, dat het *castrum de Gore en de scultecia de Twentia* (d.w.z. het kasteleinschap van de Goorse veste en de rechterlijke bevoegdheden in Twente; red.TP) in de 14de eeuw steeds verenigd zijn in één hand, waaruit zijns inziens volgt, dat Twente en Goor ook tevoren niet gescheiden zijn geweest; ⁶³).

Toch was er onderscheid in de positie van de schout en die van de voormalige graaf van Goor. De schout bezat de hoge jurisdictie in Twente en andere hoge rechtsbevoegdheden niet erfelijk in leen. Door de jaren heen zien wij steeds weer telgen uit andere riddersgeslachten met het ambt van schout bekleed.

In 1296 wordt Herman de Rothem, ridder, genoemd als Schout van Thuentha; ⁶⁴).

In 1311 is het Berndt van Zebelingen, leenman van de Graaf van Bentheim, die als Schout van Twente voorkomt.

In 1328 (7 sept.) stelt bisschop Johan van Utrecht tot Schout van Twente aan: *Henric Weldam onses huis te Ghore*; ⁶⁵).

De schout is een ambtenaar, die door de bisschop werd gekozen uit de ridderstand; ⁶⁶).

Zeer waarschijnlijk mogen we hier aanvullen: de bisschop koos zijn schouten uit de borgmannen te Goor. Deze waren aangesteld als bewakers van de burcht en bezaten volgens het recht, in 1365 bevestigd door bisschop Johan van Vernenburg, hun borgleen — een woning — te Goor binnen de muren, alwaar zij moesten resideren op verlies van hun leen. Daarnaast konden zij andere bisschoppelijke goederen in leen houden; ⁶⁷).

In een bisschoppelijke goederenlijst ⁶⁸) van 1310 worden de namen genoemd van de volgende 'borghsaten' te Goor:

„Die eerste op die nortzide van der Groter Porte (zie no. 54 op bovenstaande plattegrond van 'het Schild' te Goor) so is Coip van den Tie met ziene hofstede,

tus Drenthiae), genaamd 'de Elethe', d.i.: van Eelde. Volgens dr. I.H. Gosse [Bijdr. Vad. Gesch., IV, 7, p. 109] sprak hij namens en onder de kastelein van Coevorden recht in een klein gedeelte van Drente, in de omgeving van Eelde, nl. in Drenterwolde. Volgens P.C. Molhuysen [Overijsselsche Almanak 1853] had ook de graaf (heer) van Kuinre, hoe klein zijn gebied ook was, nog een schout onder zich, blijkens het buurrecht van Kuinre uit 1385.

⁶²) in de jaren:

1213: Fredericus van Arthe [R.A.Ov. Ms. Inv. no. 4068].

1216: Fredericus de Douche, schultus van Twenthe [id.]; Douche is hier waarschijnlijk een foutieve overschrijving van Arnthe.

1235: Fredericus van Arneth, schultus van Twenthe [id.].

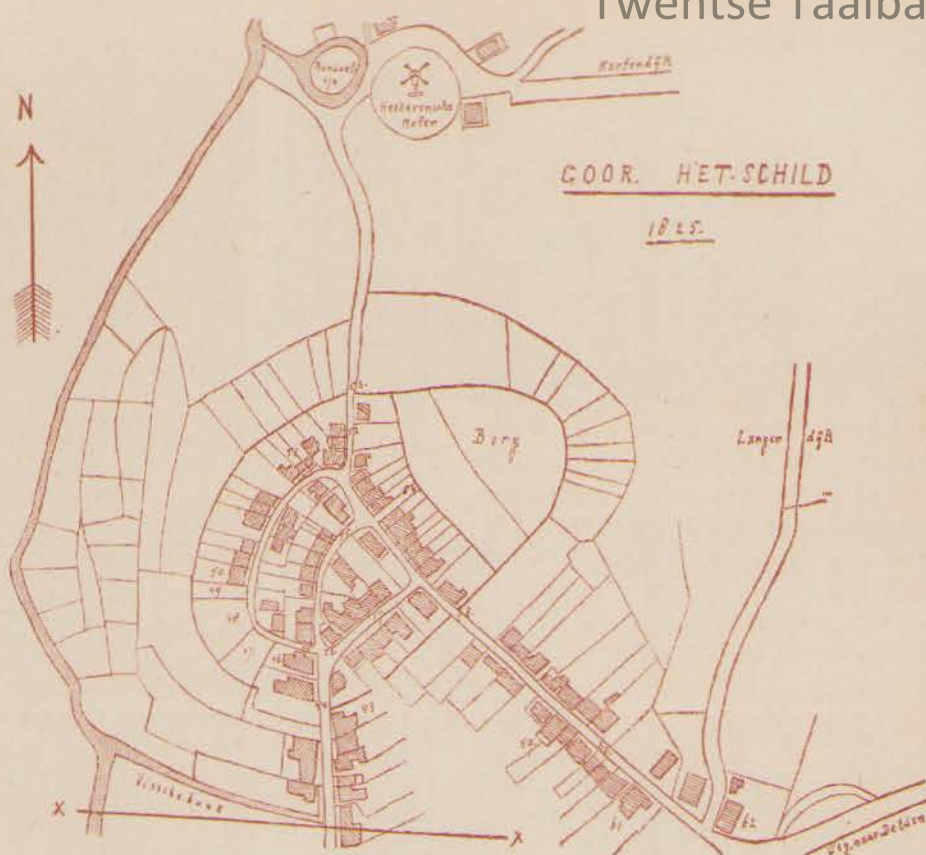
1253: Fredericus de Arret [Oork.boek van Gron. no. 119].

1262: Fredericus, miles, dictus de Arreth [Snuif, Verz. Bijdr. p.363].

1273: Frethericus de Arneth [Invent. der Archive des Kreises Borken (Beiheft) blz. 66].

Geciteerd bij W.J. Formsma [Versl. en Med. Ov. R. en G., 1935, blz. 46], die voorts opmerkt: „De lange tijdsduur van 1207 tot 1273 maakt het waarschijnlijk, dat we hier te doen hebben met vader en zoon.”

⁶³) Versl. en Med. Ov. Regt en Gesch., 51e stuk, 1935, blz. 48.

[Plattegrond van 'het Schild' te Goor uit 1825:] „De bisschop reed, wanneer hij van Deventer kwam, over den Bandijk — onder de Hooge Poort (no. 44) door — op het Schild, en door de Middellaarstraat (55) recht op de Groote Poort van den Borch af, door den in de 18e eeuw nog zo genoemde 'Borggang' (54);” [A. ten Doesschate, Ov. Regt en Gesch., 1935, blz. 12].

Het kasteel van de bisschop, voorheen gelegen op 'de Borg', werd in 1348 door Gijsbrecht van Bronckhorst — in de strijd tussen de Heeckerens en Bronckhorsten — verwoest. De burcht zal toen niet zijn herbouwd, want daarna had de bisschop bij zijn bezoeken aan Twente zijn zetel op de havezate Heeckeren, in latere tijd ook wel genoemd 'Huys to Goer'; [Stroink Stad en Land v. Tw., blz. 204].

ende dair an Harmen van Vlederingen, ende voirt (zie ook voetnoot 69) Arnt van Rothem, haer Arnt van Boekel, Hardekyn van den Tye, die vrouwe van den Houde, Jans sone van Hassel, Bruin van Almelo, Reynout van Covorde (in 1347 werd burggraaf Reinold III van Coevorden ambtman oftewel schout van Twente en slotvoogd van Goor; Stroink:

De cijfers verwijzen naar: de Hooge Poort (44) aan de Dijkstraat en vervolgens naar de Agterstraat (45); den Hof te Goor (48); Gasthuys (49); die Copelle ofwel de kapel (51); Molenstraat (52); die Waterpoorte, later: de Molenpoort (53); der Groter Porte (54); Middellaarstraat (55); Stadhuys (56); Voorstraat (57); Dusikene porten, later: Steenpoort (58); r.k. kerk (59); Hengeveldestr. (60); Herberg 'de Kiste' (61), in 1969 afgebroken om plaats te maken voor de Raiffeisenbank 'Kedingen'; [foto's met bijschrift in TP van nov. 1968]. Op de plattegrond v/d Bandijk in het vorige nr. TP zijn voorts aangegeven de herbergen: 'het Rode Hert' (14); 'de Swaen' (21); 't Witte Peerd' (22); 'de Prince' (23); 't Wapen v. Overijssel' (29); 'de Valck' (39); 'de Engel' (41); 'de Danneboom' (42).

Stad en Land van Tw., blz. 164), Vrederic van Zatersloe, haer Roelof van Bevervoorde, Godevaert van Goer (mogelijk een telg uit het graven-geslacht van Goor), haer Barnt van Zebelingen (hierboven genoemd als Schout van Twente), 't kind van Almelo, Roelof van den Damme, die provest van Oudemo(n)ster, Arnt Keding, die bisscop van Vawyc,

⁶⁰) Mr. G.J. ter Kuile, De Klaring in Overijssel, Versl. en Med. Ov. R. en G., 82ste stuk, 1967: „In de loop van de 14de eeuw moet aan de ambulatoire rechtspraak een einde zijn gekomen; een ondergeschikt ambtenaar leidde voortaan in de kerspelgerechten de zitting. Hij heette in Salland en Vollehove schout, en in Twente richter. In de 14e en 15e eeuw was het kerspelgerecht competent in civiele en criminele zaken. In kwesties van burgerlijk recht placht de richter recht te vorderen en werd door het gerecht vonnis gewezen. In criminele zaken werd door of namens de drost straf gevorderd en door 't kerspelgerechte sententie gewezen. De drost had het vonnis te executeren en, waar het strafbare feiten betrof die konden worden afgekocht, viel hem 't grootste deel van de boeten ten deel.”

⁶¹) Rijks Archief Ov., Ms. invent. no. 4068. Het bericht is overgeleverd in een 18e eeuwse handschrift dat uit het latijn is vertaald. Wat betreft de naam Arneth schrijft W.J. Formsma [Versl. en Med. Ov. R. en G., 51e stuk, 1935, blz. 46]: „In 1316 wordt genoemd het huis Bernerinc in Arneth en het Velthus in Lindelo [Oorkondenboek van Groningen, no. 253] en ± 1382 'in den kerspel to Aldenzale dat huys to Bernerinc to Essche ende dat huys to Velthuys to Volet'; [Oork.boek van Gron. no. 699].” In de jaren 1206/07 wordt ook een Schout van Drente genoemd (sculte-

⁶⁴) W.J. Formsma, de Oude Arch. v. Oldenz., 1938, blz. 50, regest I.

⁶⁵) Mr. J. van Doorninck publiceerde een lijst van drosten in de Overijsselsche Almanak van 1850, overgenomen door Stroink in Stad en Land v. Tw., blz. 168. Ofschoon wij in deze lijst verschillende namen niet aantreffen — zoals Berndt van Zebelingen (ao. 1311) en Matheus van Schonevelde, genoemd van Graveslo (ao. 1428), voorkomende in de inventarisatielijst van het Oud Arch. Oldenzaal, zie voetnoot 64 —, toont de lijst wel aan dat vele adellijke families een schout van Twente hebben geleverd, dikwijls voor korte ambtstermijnen. De in bedoelde lijst voorkomende Hermannes de Saterslo (ao. 1258) is bij Nagge geen schulte van Twente, maar van Drente; [Hist. v. Ov., dl. I, blz. 94].

⁶⁶) Bij de benoeming van een schout te Drente, hebben de steden Deventer, Kampen en Zwolle sedert 1395 het recht van voorkennis en advies; [Nagge, Hist. v. Ov., dl. I, blz. 195].

⁶⁷) C.J. Snuif, 'Het borgmansrecht v. Goor', Verz. Bijdr. Gesch. v. Twente, 1930, blz. 242-247. Snuif schrijft, dat bisschop Johan van Virmenburg genoemd recht in 1365 'verleent', doch bedoeld wellicht dat de bisschop dit recht 'bevestigt', aangezien uit de bisschoppelijke goederenlijst van plm. 1310 (zie voetnoot 68) blijkt, dat de borgmannen toen reeds een woning

te Goor bezaten.

⁶⁸) Judiciaal Register van Guido van Henegouwen, 1301-1317. [Bijdragen Gesch. v. Ov. VIII, blz. 121].

⁶⁹) A. ten Doesschate, aan wie wij bovenstaande plattegrond van Het Schild te Goor ontleenden, meent uit de bewoordingen: 'ende voirt' te mogen concluderen dat de daarna genoemde 18 borghsaten waarschijnlijk niet naast de twee eerstgenoemde woonden; bovendien lijkt hem dit onmogelijk omdat de Borch daarvoor te klein was. „De afstand van de Groote Poort tot aan de Borchgracht aan de Noordzijde (vergelyk de plattegrond van Goor van Jacobus van Deventer, Tw. Post van sept. jl.) bedraagt in het geheel slechts 65 m. Bovendien valt van één van de laatstgenoemde 18 Borchmannen te bewijzen dat hij buiten de Borch woonde: dit is Barnt van Zebelingen die volgens 't oude Transportboek (Oud Archief Goor) zijn huis 'in de stad Goor' verkoopt aan Sweder van Rutbeke; later wordt dan ook van een Rutbekerpoort en Rutbekerbrugge gesproken. Ik geloof dus, zo besluit Ten Doesschate, dat afgezien van enkele Borchmannen die binnen de muren van de Borch zelf hunne woning hadden, de meeste op het Schild woonden, en dat wij dus het Schild in zijn geheel als de Voorborch mogen beschouwen;” [Versl. en Med. Ov. R. en G., 51e stuk, 1935, blz. 9].

WEGWIJZER

enschede

oostvogel
sinds
1795
•
ENSCHÉDE
Haverstraatpassage 1-3

A.v.d. Leest Radio
Enschede Televisie
Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSTRAAT 39 - TEL. 10686

ADVERTEREN IS ETALEREN

SERIE
Vroeger en nu
Verschenen: Ootmarsum,
Borne, Denekamp, Goor,
Haaksbergen en Losser.
— PER DEEL II, 90
UITGEVERIJ de Klomp 22
WITKAM ENSCHÉDE

Voor herenkleding
het beste bij **Besters**
Van Loenshof 12, Enschede

N.V. Aanneming-Mij. vh.
H. W. TE PAS
Enschede
Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond- Water- en Wagenbouw

FOTO **GOBO** FILM
Van Loenshof 10
Filiaal: Ollimolensingel 37
Tel. 15271
Tel. 15118

Fijnhout- en Triplexhandel
Fa. **W. LANGE**
Speelbergsweg 37, Tel. 4538
levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

JULO Motor defect?
naar **JULO**
direct!!!
Pyramontstraat 15-19
ENSCHÉDE

Machinefabriek
ARENS & Zn
tandwielen
Perikweg 52

GENTLEROY
VOOR
VRIJETIJD-
KLEDING
KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HECK N.V. ENSCHÉDE.
DRI-SIL SILICONE

EEN ABONNEMENT OP DIT BLAD KOST f 7.50 PER JAAR

oldenzaal

GESCHENKBON

G. morselt g.

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbon.
Blij met een geschenkbon
G. Morselt

ERRES TELEVISIE PHILIPS
Ben Lansink Oldenzaal
Grotestr. 20 Tel. 2981

de zaak met meer
dan 150 toonkamers

BRÖCKING'S
GROOTHANDEL
Richt van scheermes tot scheerstoel uw
kapsalon in. ♦ Eekboerplein 4, Oldenzaal

 LIJNDIENSTEN
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
MODERNE TOURINGCARS
Uitgebreid reizenprogramma

* hoeden
* potten
* heren-
mode-art.
UW MODEZAAK
Oldenzaalstraat 34 - Tel. 24440 - F-111

ADVERTEREN IS ETALEREN

DIVERSE
PLAATSSEN

C.L.V. LANDBOUWERSBELANG
Haaksbergen
C.L.O.-mengvoerders
Ruwvoerders
Brandstoffen

voor keukens
Oldenzaalse Bouwmaterialen-
handel N.V.

Antoon Hutten
VOOR DE LOOP
EN DE SLOOP
Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen
Denekamperstr. 9, Tel. 2863
Sloperij Ootmarsumsestraat

Natuursteenbedrijf
Onclin
Schuttersveldstr. 10, Tel. 05410/4743, Oldenzaal
Specialiteit in Openhaarden, Hallen,
Vensterbanken, Grafwerken etcetera.

VéGé
voor uw levensmiddelen
guller met zegels... guller met guldens
Op VéGé-artikelen steeds
10 % kort. in geldzegels

Voor
een deskundig uitgewerkte
C.V.-installatie
E. HEIDEMANN & Zn
Boterstraat 13-15, tel. 2077
Eekboerstr. 71, tel. 2708; b.g.g. 2349
OLDENZAAL

Speciale
reparatie-afdeling
Antieke Uurwerken.
TH. BUDDE
JUWELIER-ANTIQUAIR
OOTMARSUM
Marktstr. 10 — Tel. 05419/261

Elke gemotoriseerde weg-
gebruiker tankt bij voorkeur
vloeibare brandstof bij:
„Total-Bornerbroek”
omdat hij dan
► zuinig en voordelig rijdt
► met soepel lopende motor
► die het volle vermogen behoudt

almelo

Bondsspaarbank
Nutsspaarbank
voor al uw BANKZAKEN
♦
Kantoren te Almelo, Wierden,
Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en
Borne

Het Twentse Serviezenhuis
Heeringa & Co
Grotestr. 79, ALMELO
Wedgwood, Spode,
Royal - Copenhagen

CHEMISCH REINIGEN
In één dag klaar
Beter - Vluggers - Goedkoper
Tempo Rohofstraat 2
Telef. 14354
(FILIAAL: Wed. Veldhuis, Ootm.str. 276)

 Olympia
Tel- en Schrijfmachines
G. H. v. d. VEEN
Grotestr. 104 Tel. 12666

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
[BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!
Door grote
omzet
lage prijzen
bij **A.B.T.B.**
ALMELO

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT
de Mooie Vrouw
(TEVENS BENZINE-STATION)
Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 — ALMELO

In vroeger dage daansen de leu op
de dell' 'n veertoer. Weer vol later
'n zeuensproonk. Rechtervoort foxtrot,
wals en cha cha cha in niemoodse
daansscholen:
Wim POLMAN
Ootmarsumsestraat 26 — Tel. 4880

wij zijn gespecialiseerd in alle
voorkomende drukwerken zoals
● familiedrukwerk
● periodieken
● blocs enz.
DRUKKERIJ
landhuis

„de kop'ren smorre”
Twents ethoes in Maarkel
en de grote weg van Hengel naar Deamter
[Twentse specialiteiten]

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEEMEN
RUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS
Gem. Energiebedr. Rijssen

Hotel
Haarhuis
Zenderen
In 't herte van Twente

Jaarboek Twente 1973 [8.75]

ook de voorgaande jaarboeken bij ons nog leverbaar!!!

fotoboekje Overijssel [6.90]

Grote keus in Twentse boeken: ook in de streektaal!!

h.wichems & zn.
boekhandel - Kantoorinrichting
MARKTSTRAAT 23, HENGELO (O.) TEL. (05400) 13188

H. ter Braak
Gasconvectoren, Haarden, Electro- en Sanifair
Borncstraat 24 Tel. 16137

• MEUBELEN • TAPIJTEN • BEDDEN
PETRI voor de moderne woninginrichting! MARKTSTR. 15

VERLICHTING v. Merksteijn
Burg. Jansenplein 35 Tel. 18556

Het beste adres voor:
GEDISTILLEERD, WIJN, BIER, LIKEUR, LIMONADE
Fa. Jac. Krabbenbos
Molenstraat 18

COOP. RAIFFEISENBANK
Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenzstr. 168, Beukweg 81 en Oelerweg 28.

BEHANG EN VERF
Fa. Wed. J. Walhof
Dorpsmatenstraat Hengelo

HET SPEELGOEDPALEIS Teutelink
Enschedesestr. 22, Hengelo

PORTJE
Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

HILBERDINK
GROTE SORTERING
TAFEL-, THEE- EN ONTBIJT-SERVIEZEN
Marktstr. 25 Hengelo

BLOEMSIERKUNST K. Hunia & Zn.
Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

COOP. ZUIVELFABRIEK De Eendracht ROSSUM
Het beste adres voor alle zuivelproducten

◆ SCALDIA 412 LS
◆ LADA 1200 (Russ. Fiat)
◆ ZASTAVA 750 - 1300 - 125 PZ - 101 (Joeg. Fiat)
◆ VOLGA „M 24“ (leverbaar met Peugeot Diesel).
Prijzen van 4785 tot 15.500
AUTOMOBIELBEDRIJF **ERNE**
Deldenerstr. 42, Tel. 12120

DAMES-, HEREN-, KINDER-PYAMA'S EN -ONDERGOED, SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

Een grote keuze
SCHILDERIEN ETSEN REPRODUCTIES
Prins kunsthandel
Marktstraat 21 - Tel. 14256 - Hengelo (O.)

Autospuitinrichting BEVELSBORG
Ingericht met moderne AUTOSPUIT- en MOFFELCABINE
BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

SINDS 1845:
Van Wezel
Transport - Montage
Kraanverhuur
Tel. Hengelo 19541
Tel. Amersfoort 11333
„Wiej veurt van allens“

Voor het inrichten van Uw woning:
Woninginrichting **Frans Tanke**
Weemenstraat 61. - Tel. 12862. - Hengelo (O.)
Zie overzichtelijke etalages en 3000 m² showroom

VRIJE TIJD 2000

Wij zijn leveranciers en importeurs van:

- RECREATIE-TOESTELLEN
- AMUSEMENTS-AUTOMATEN
- STEREO-GELUIDSAPPARATUUR (TOT ZEER GROOT VERMOGEN)

AMUSEMENT-CENTER
SPORT, SPEL EN VRIJETIJD-BESTEDING
Stoevelaarstr. 27. Tel. 05400/12164, Hengelo

SPAR

Automobielbedrijf
Van Laar en Feijten
Enschedesestr. 127 - Tel. 13983 - Hengelo
DAF

H. J. Krakkers AANNEMERSBEDRIJF
Tel. Hengelo 12964
Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

ADVERTEREN IS ETALEREN

Voor al uw elektrische installaties op elk gebied
N.V. Electro Techn. Bureau
v/h Sterckel
KOEKOEKSWEG 49, HENGELO

RADIO EN TELEVISIE
Blaupunkt - Philips - Erres
Radio Redemeijer
(OOK VOOR KLEUREN-TV)
Emmastraat 10, Hengelo

ADVERTEREN IS ETALEREN

NIEUW! Scheur kalender met spreuken en zegswijzen in de twentse taal
Verkrijgbaar bij de boekhandel en de kantoren van de Twentsche Courant Overijssels Dagblad
Prijs f 6,50

Makelaarskantoor
ROTTINK N.V.
Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ◆ ASSURANTIËN ◆ HYPOTHEKEN

Alle boeken over
TWENTE
Scholten's boekhandel
GROTESTRAAT 116 - ALMELO

fa. E. J. Lantink
LANGESTRAAT 21 - 23, DELDEN
RADIO - TELEVISIE - ELECTRO
TECH. INSTALLATIE - BUREAU
WASMACHINES - VERLICHTING

VOLKSWAGEN
Onderhoud - Service - Verkoop
AUTO-BEDRIJF **HUISKES NV**
Deldenerstr. 194 Hengelo

Hannink
Timmerfabriek NV
Hengelo (O.) - Tel. 13701
Levering van:
kozijnen, ramen, deuren, trappen enz. voor utiliteits- en woningbouw

MORSINK
SOLASPECIALZAAK
Weemenstr. 6, Tel. 17832 Hengelo

Coop. Landbouwvereniging
West-Twente
met vestigingen te
MARKELO en GOOR
Mengvoeders onder C.L.O.-controle, Meststoffen, Brandstoffen, Bestrijdingsmiddelen.

Coöperatieve Raiffeisenbank
MARKELO
de bank waar U 't beste zit

VERSTEEG's veer
veur hoes en eerve
Sloetsweg 382
Hengelo (O.) - Tel. 12207

losse nrs. TP 0.75 verkrijgbaar:

ALMELO: Hilarius' boekh., [Grotestr. 88;
ENSCHDEDE: Berkhout-Twente, [Boulevard no. 345;
v.d. Broek & Adolfs, [de Klomp 9;
boekh. Witkam, [de Klomp 22;
HENGELO: Boek en Blad, [Brinkstr. 7;
boekh. Broekhuis, [Enschedesestr. 19;
boekh. Wichems, [Marktstr. 23;
OLDENZAAL: boekh. Bruggeman, [Grotestr. 5;

VERVOLG KRONIEK VAN GOOR

Roelof van den Mate ende 't kint van Scarpenzeel."

In latere tijd wordt de term 'schout' in Twente verdrongen door die van 'drost' (behalve in het schoutambt Vriezenveen dat tot het Almeloze rechtsgebied behoorde). De taak van de drosten was echter dezelfde. „Zij waren wat wij tegenwoordig zouden noemen Commissaris der Koningin, Commissaris van Politie, Notaris (in huwelijks en bezits-procedures), Rechtbank, Voogdij-raad, Bureau van Consultatie en Kantonrechter tegelijk," [mr. G. J. ter Kuile, *Twentsche Eigenheimers*, 1936, blz. 303].

JAARBOEK TWENTE 1973

'Zoveel mogelijk variatie voor een zo groot mogelijk publiek', dat is de stelregel, die ook weer kenmerkend is voor de 12de aflevering van 't Jaarboek Twente. Een keur van artikelen over onze regio, vergezeld van vele foto's en tekeningen, leveren het vertrouwde beeld en de successleutel van deze populaire streekuitgave.

Een opsomming van de uiteenlopende onderwerpen in de aflevering 1973 kan nuttig zijn voor hen, die een meer gerichte belangstelling hebben.

In 'Twentes natuur bedreigd' pleit G. Roding voor de bescherming van de zeer gevarieerde milieus in Twente op het gebied van bodemgesteldheid, flora en fauna. 'Twenteland - vogelland' door E. Maaldrink, informeert de lezer over de rijkdom aan vogelsoorten in onze streek.

A. Hulshoff en G. Bartelink laten het licht vallen op de Münsterse vorst-bisschop Christ. Bernhard van Galen i.v.m. de herdenking van 'het rampjaar 1672'.

Herinneringen aan Joodse volkstypen in Oost-Twente worden opgehaald door Plegt en Heerink.

Bijdragen over de molens van Almelo (R. Kampman), 'de mölle van Bökkers' te Ootmarsum (G. Klaas) en over de herkomst, vervaardiging en handel in molenstenen (W. Anderson).

H. Geerts schrijft over sport, spel, eten en drinken in oud-Twente. Voorts E. Jans en Z. Kolks over verdwenen waterstaatskerken in Twente, J. Hosmar over de Grote Kerk te Vriezenveen, H. Kok over witte-wieven-sagen in Twente en M. Meyerink over spoorlijnen en treinen in onze streek. B. Plegt en J. Buursink brengen dialect-verhalen. [8.75]

ZWERVER

De heuvels van de Lutte staan in brand, de donkre bosrand trekt haar verre [grens, een late vogel roept een liefdeswens. De avond valt voor ik me weer verman.

Een wens, maar niet voor mij. Ik [zwijg en ga het donker slokt me op en ik verdwijn, tot na Boerskotten Duivelshof [verschijnt. Maar duivels in den hof geeft geen [gena.

Dan Losser lokt met Dinkel, bos en [grens; ik vind een pad langs 't oude heideveld waar balspel wordt beoefend met [geweld.

Ik haat geweld, heb nu nog slechts [één wens: laat me hier rusten en [niet meer opstaan.

1972

WILLEM VAN DER GOES

hengelo

Jaarboek
Twente
1973

[8.75]

ook de voorgaande
jaarboeken bij ons
nog leverbaar!!!

fotoboekje
Overijssel

[6.90]

Grote keus in Twentse boe-
ken; ook in de streektaal!!

h.wichems & zn.
boekhandel Kantoarinrichting
MARKTSTRAAT 23, HENGELO (O.) TEL. (05400) 13188

H. ter Braak

Gasconvectoren, Haarden, Electro-
en Sanitair
Bornestraat 24 Tel. 16137

COOP.

RAIFFEISENBANK

Parallelweg 1.5 Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenzstr. 168, Beukweg 81
en Oelerweg 28.

BEHANG EN VERF

Fa. Wed. J. Walhof

Dorpsmatenstraat Hengelo

Automobielfabriek

Van Laar
en
Feijten

Enschedeestr. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

Voor al uw
elektrische installaties
op elk gebied
**N.V. Electro
Techn. Bureau**

v/h Sterckel

KOEKOEKSWEG 49, HENGELO

ADVERTEREN IS ETALEREN

RADIO EN TELEVISIE

Blaupunkt - Philips - Erres

Radio Redemeijer

(OOK VOOR KLEUREN-TV)
Emmastraat 10, Hengelo

PORTJE

Deldenerstraat 8
Hengelo (O.)

HILBERDINK

GROTE SORTERING
TAFEL-, THEE- EN ONTBIJT-
SERVIEZEN

Marktstr. 25

Hengelo

BLOEMSIERKUNST

K. Hunia & Zn.

Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

COOP. ZUIVELFABRIEK

De Eendracht
ROSSUM

Het beste adres voor alle zuivelproducten

SCALDIA 412 LS

LADA 1200 (Russ. Fiat)

ZASTAVA 750 - 1300 -
125 PZ - 101 (Joeg. Fiat)VOLGA „M 24“ (lever-
baar met Peugeot Diesel).
Prijzen van 4788 tot 15.500

AUTOMOBIELBEDRIJF

Deldenerstr. 42, Tel. 12120

ERNE

MEUBELN

TAPIJTEN

BEDDEN

E M PETRI

voor de moderne
woninginrichting!
MARKTSTR. 15

VERLICHTING

v. Merksteijn

Burg. Jansenplein 35

Tel. 18556

HET SPEELGOEDPALEIS

Teutelink

Enschedesestr. 22, Hengelo

SPAR

Automobielfabriek

Van Laar
en
Feijten

Enschedeestr. 127 - Tel. 13983 - Hengelo

DAF

Voor al uw
elektrische installaties
op elk gebied
**N.V. Electro
Techn. Bureau**

v/h Sterckel

KOEKOEKSWEG 49, HENGELO

ADVERTEREN IS ETALEREN

RADIO EN TELEVISIE

Blaupunkt - Philips - Erres

Radio Redemeijer

(OOK VOOR KLEUREN-TV)
Emmastraat 10, Hengelo

H. J. Krakkers

AANNEMERSBEDRIJF

Tel. Hengelo 12964

Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

MORSINK

SOLASPECIALZAAK

Service

Weemenstr. 6, Tel. 17832 Hengelo

Het beste adres voor:

GEDISTILLEERD, WIJN, BIER,
LIKEUR, LIMONADE

Fa. Jac. Krabbenbos

Molenstraat 18

Hannink

Timmerfabriek NV

Hengelo (O.) — Tel. 13701

Levering van:

kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

Makelaarskantoor

ROTTINK N.V.

Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)

VASTE GOEDEREN

♦

ASSURANTIËN

♦

HYPOTHEKEN

DAMES-, HEREN-,
KINDER-PYAMA'S
EN -ONDERGOED,
SCHORTEN, ENZ.
Altijd goedkoop

Een grote keuze

SCHILDERIJEN
ETSEN
REPRODUCTIES

Prins kunsthandel

Marktstraat 21 — Tel. 14256 — Hengelo (O.)

Autosputinrichting
BEVELSBORG

Ingericht met moderne AUTOSPUIT, en
MOFFELCABINE
BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

SINDS 1845:

Van Wezel

Transport — Montage

Kraanverhuur

Tel. Hengelo

19541

Tel. Amersfoort

11333

„Wiej veurt van 'allens"

Voor het inrichten
van Uw woning:

Frans Tanke

Woninginrichting
Weemenstraat 61, - Tel. 12862, - Hengelo (O.)
Zie overzichtelijke etalages en 3000 m² showroom

Diverse plaatsen

Coop. Landbouwvereniging

West-Twente

met vestigingen te

MARKELO en GOOR

Mengvoeders onder C.L.O.-
controle, Meststoffen, Brand-
stoffen, Bestrijdingsmiddelen.

Alle boeken over
TWENTE

Scholten's boekhandel

GROTESTRAAT 116 - ALMELO

fa. E. J. Lantink

LANGESTRAAT 21 - 23, DELDEN

RADIO - TELEVISIE - ELECTRO
TECH. INSTALLATIE - BUREAU
WASMACHINES - VERLICHTING

VOLKSWAGEN

Onderhoud · Service · Verkoop

AUTO-

BEDRIJF

HUISKES NV

Deldenerstr. 134

Hengelo

Coöperatieve Raiffeisenbank

MARKELO

de bank waar U 't beste zit

VERSTEEG's veerwe

veur hoer en eerve

Sloetsweg 382

Hengelo (O.) — Tel. 12207

RAIFFEISENBANK

'Kedingen'

te

Goor en Diepenheim
voor al uw bankzaken